

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege.
A hivatalos közzétételre az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/2162/2024.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Bfv.I.573/2023/22. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. A jogi képviselővel (dr. Horváth Balázs ügyvéd) eljáró indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § (1) bekezdése alapján nyújtott be alkotmányjogi panaszt a Pécsi Törvényszék 13.B.152/2022/3. számú ítélete, a Pécsi Ítéltábla Bf.III.54/2022/27. számú ítélete, valamint a Kúria Bfv.I.573/2023/22. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránt.
- [2] 1.1. Az alkotmányjogi panaszban kifogásolt ügy lényege a következő.
- [3] 1.1.1. A Pécsi Járásbíróság a 2018. december 20-án kihirdetett 11.B.1015/2016/215. számú ítéletével bűnösnek mondta ki a IV. rendű terhelt indítványozót 49 rendbeli bünszervezetben és felbujtóként elkövetett a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 293. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdése szerint minősülő hivatali vesztegetés büntetében, melyből 5 rendbeli kísérlet, továbbá 49 rendbeli bünszervezetben és felbujtóként elkövetett a Btk. 343. § (1) bekezdés c) pontjába ütköző közokirat-hamisítás büntetében, melyből 5 rendbeli kísérlet.
- [4] Ezért őt a bíróság 4 év 6 hónapi szabadságvesztésre, 200 napi tétel, napi tételenként 3000 forint összegű, mindösszesen 600 000 forint pénzbüntetésre, a közügyektől 6 évi eltiltásra ítélte, továbbá vagyonelkobzást rendelt el vele szemben 18 150 000 forintra.
- [5] A kétirányú fellebbezések alapján eljáró Pécsi Törvényszék, mint másodfokú bíróság a 2019. október 30-án meghozott 2.Bf.106/2019/61. számú végzésével a Pécsi Járásbíróság 11.B.1015/2016/215. számú ítéletét, a IV. rendű terheltre vonatkozó

részében hatályon kívül helyezte abszolút eljárási szabálysértés, hatáskör túllépés miatt [a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 608. § (1) bekezdés c) pont] és a Pécsi Törvényszéket megismételt elsőfokú eljárásra utasította.

- [6] 1.1.2. A megismételt eljárás során eljáró Pécsi Törvényszék a 2022. július 11-én meghozott 13.B.152/2022/3. számú ítéletével bűnösnek mondta ki a IV. rendű vádlott indítványozót 49 rendbeli bünszervezetben és felbujtóként elkövetett hivatali vesztegetés bűntettében [Btk. 293. § (1) és (2) bekezdés], melyből 5 rendbeli kísérlet, valamint 49 rendbeli bünszervezetben és felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás bűntettében [Btk. 343. § (1) bekezdés c) pont], melyből 5 rendbeli kísérlet.
- [7] Ezért őt a bíróság 4 év 6 hónapi szabadságvesztésre, 200 napi tétel, napi tételenként 5000 forint összegű, mindösszesen 1 000 000 forint pénzbüntetésre és a közügyektől 5 évi eltiltásra ítélte, továbbá vele szemben 10 319 106 forintra, valamint a [...] szám alatt bevételezett 292 500 forintra vagyonekhozást rendelt el. Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az indítványozó feltételes szabadságra nem bocsátható.
- [8] Az elsőfokú bíróság – a titkos információgyűjtés törvényességét kifogásoló védelmi indítványok kapcsán – megállapította, hogy teljesültek a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: régi Be.) által a titkos információgyűjtés kapcsán támasztott követelmények, ezért nem rekesztette ki a bizonyítékok köréből a titkos információgyűjtés során nyert adatokat {vö. elsőfokú ítélet, Indokolás [297]–[343]}.
- [9] Az elsőfokú bíróság továbbá elutasította az indítványozó szakértő kirendelésére irányuló bizonyítási indítványát. Az indítványozó a szakértő kirendelését a 2021. június 7-én megtartott tárgyaláson meghallgatott hanganyagok kapcsán kérte arra hivatkozással, hogy a felvételeken nem az ő hangja szerepel.
- [10] Az elsőfokú bíróság szerint az indítványozó korábban ilyen jellegű kifogást nem terjesztett elő és a rendelkezésre álló egyéb bizonyítékok alapján is aggálytalanul rögzíthető, hogy a hangfelvételeken a többi terheltén kívül az indítványozó is szerepel, azaz az ő beszélgetéseit rögzítette a hatóság {vö. elsőfokú ítélet, Indokolás [754]}.
- [11] Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben az indítványozó IV. rendű vádlott felmentés érdekében, védője pedig elsődlegesen felmentés, másodlagosan enyhítés érdekében jelentett be fellebbezést. A Pécsi Fellebbviteli Főügyészség átiratában és a nyilvános ülésen jelen lévő képviselője útján is indítványozta a megtámadott ítélet helybenhagyását.
- [12] A védelmi fellebbezések alapján eljáró Pécsi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a 2023. február 14-én kihirdetett Bf.III.54/2022/27. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletének az indítványozó IV. rendű vádlottra vonatkozó részét akként változtatta meg, hogy a bünszervezetben elkövetőkénti megállapítást mellőzte, a kiszabott szabadságvesztés tartamát 3 év 6 hónapra enyhítette, továbbá megállapította, hogy az indítványozó a szabadságvesztésből feltételes szabadságra legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követően bocsátható. A másodfokú bíróság

az indítványozó IV. rendű vádlottól lefoglalt és [...] szám alatt bevételezett 292 500 forint lefoglalását megszüntette és azt az indítványozónak kiadni rendelte azzal, hogy azt a vele szemben alkalmazott pénzbüntetés, vagyonekobzás és bűnügyi költség biztosítására visszatartja. Egyebekben a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét érdemben helybenhagyta az indítványozó tekintetében.

- [13] A másodfokú bíróság nem értett egyet az indítványozó azon érvelésével, miszerint a Pécsi Járásbíróság előtt elsőfokon, majd a megismételt eljárás során a Pécsi Törvényszéken eljáró bíró az ügy elbírálásából kizárt volt. A másodfokú bíróság megállapította, hogy az érintett bíró az ügyben a vádemelés előtt sem nyomozási bíróként, sem pedig a nyomozási bíró határozata elleni fellebbezés tárgyában nem járt el [Be. 14. § (3) bekezdés *a*) pont]. A másodfokú bíróság álláspontja szerint nem alapozza meg az érintett bíró eljárása a Be. 14. § (1) bekezdésének *e*) pontjában írt kizárási ok fennállását sem. Ezzel összefüggésben a másodfokú bíróság utalt arra, hogy az indítványozó – megismételt eljárás során előterjesztett – kizárási indítványa alapján a Pécsi Törvényszék a 2020. évi június 19-én meghozott 22.Beü.217/2020/2. számú végzésével megtagadta az érintett bíró kizárását {vö.: másodfokú ítélet, Indokolás [17]–[23]}.
- [14] A másodfokú bíróság indokai szerint a bűncselekmények eredményes felderítését nagymértékben megkönnyítette a 2016. évi március hó 22-én a Terrorelhárítási Központ munkatársainak bevonásával a kormányhivatal hivatali helyiségében és parkolójában foganatosított rendőri intézkedés, melynek során tettenérés keretében elfogásra került az indítványozó is {vö.: másodfokú ítélet, Indokolás [55]}.
- [15] A másodfokú bíróság szerint a bűnüldözési célból folytatott titkos információgyűjtés igénybevétele összhangban állt a jogszabályi előírásokkal, a bírói engedélyhez kötött eszközök felhasználhatóságával szemben támasztott alkalmazási feltételekkel {vö.: másodfokú ítélet, Indokolás [57]}.
- [16] A másodfokú bíróság megállapította továbbá, hogy az indítványozó vonatkozásában a bünszervezet megállapításának az elbíráláskor hatályos, a Btk. 459. § (1) bekezdés 1. pontjában írt valamennyi – így a hierarchikus felépítést és a konspiratív működést magában foglaló – feltétele nem valósult meg {vö.: másodfokú ítélet, Indokolás [118]–[128]}.
- [17] 1.1.3. Az indítványozó védője felülvizsgálati indítványt terjesztett elő elsődlegesen a Be. 649. § (2) bekezdés *d*) pontjában foglalt eljárási szabálysértésre [figyelemmel a Be. 608. § (1) bekezdés *b*) pontjára], másodlagosan a Be. 649. § (1) bekezdés *a*) pont *aa*) alpontjára alapítottan.
- [18] A felülvizsgálati indítvány szerint a Pécsi Járásbíróságon az alapügyben eljáró tanács elnöke 2016. december 14-től az ügy másik bíróra történő átszignálásáig, 2017. június 1-ig eljáró, ennek során álláspontja szerint a nyomozási bíró hatáskörébe tartozó olyan kérdésekben hozott döntéseket, mint az indítványozó házi őrizetének megszüntetése és vele szemben lakhelyelhagyási tilalom elrendelése. Az indítványozó

védőjének álláspontja szerint az a körülmény, hogy a bíró az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése folytán megismételt eljárásban a tanács elnökeként ismételten eljár, vele szemben abszolút, tehát nem mérlegelhető elfogultsági alapot teremtett.

- [19] A felülvizsgálati indítvány szerint az indítványozó bűnösségének kimondása anyagi jogi jogszabálysértéssel történt. Ennek okaként azt jelölte meg, hogy az ügyben nem volt érdemben eldönthető az a vád tárgyává tett bűncselekmény megvalósulása szempontjából alapvető jelentőségű kérdés, hogy az indítványozó büntetőjogi felelősségét megalapozó titkos információgyűjtés törvényesen zajlott-e, annak eredménye az eljárásban felhasználható-e.
- [20] A Kúria felülvizsgálatban, 2024. január 23-án meghozott Bfv.I.573/2023/22. számú végzésével az indítványozó vonatkozásában fenntartotta hatályában a jogerős ítéletet.
- [21] A Kúria megállapította, hogy a felülvizsgálat részben törvényben kizárt, továbbá a felülvizsgálati indítvány nem kizárt részében alaptalan.
- [22] A Kúria indokai szerint a felülvizsgálati indítvány azon részében, amelyben ugyan anyagi jogi jogszabálysértés címén kifogásol, valójában azonban a Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjában megjelölt felülvizsgálati ok megállapítását kizárólag a titkos információgyűjtéssel és adatszerzéssel kapcsolatos értékelés megváltoztatására, így egyes bizonyítási eszközök és azokból származó bizonyítékok kirekesztésére, a rendelkezésre álló bizonyítékok eltérő eredményre vezető értékelésére alapítja, ami pedig a Be. 650. § (2) bekezdésére figyelemmel felülvizsgálati eljárást nem eredményezhetnek {vö.: Kúria végzés, Indokolás [52]}.
- [23] A Kúria – tekintettel az Alkotmánybíróság hivatkozott gyakorlatára – megállapította, hogy nem állt fenn a pártatlanság követelményét megjelenítő abszolút kizárási okok tekintetében a Be. 14. § (3) bekezdés a) és c) pontjában foglalt kizárási ok, továbbá a Be. 14. § (3) bekezdés e) pontjában foglalt relatív kizárást megalapozó ok alapján felülvizsgálati indítvány előterjesztése törvényben kizárt.
- [24] A Kúria megállapította, hogy amennyiben a bíró a Be. kifejezetten erre vonatkozó rendelkezése alapján nem kizárt az ügy elsőfokú elintézéséből, úgy objektív kizárási ok vele szemben nem állapítható meg azon az alapon, hogy korábban az elsőfokú bírósági eljárásban bíróként eljár, majd később a hatályon kívül helyezés folytán megismételt eljárásban ugyancsak első fokon bíróként járt el. A Kúria szerint az elsőfokú bírósági eljárás és a megismételt elsőfokú bírósági eljárás – az Alkotmánybíróság gyakorlatára figyelemmel – a Be. szabályai szerint ugyanazon eljárási szaknak tekintendő. A Kúria szerint amennyiben az ítélet hatályon kívül helyezésének nem megalapozatlanság az oka, úgy nincs eljárásjogi akadálya annak, hogy a megismételt eljárást ugyanaz a bíró folytassa le, mint aki a hatályon kívül helyezett határozatot hozta {vö.: Kúria végzése, Indokolás [70]–[83]}.

- [25] A Kúria nem észlelt olyan felülvizsgálati okot, melynek vizsgálatára a Be. 659. § (6) bekezdése alapján hivatalból köteles, ekként a megtámadott határozatokat hatályában fenntartotta {vö.: Kúria végzése, Indokolás [63]}.
- [26] 1.2. Az indítványozó ezt követően az Alkotmánybírósághoz fordult, alkotmányjogi panaszában az Alaptörvény a XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmére hivatkozva kérte a Pécsi Törvényszék 13.B.152/2022/3. számú ítélete, a Pécsi Ítéltábla Bf.III.54/2022/27. számú ítélete, valamint a Kúria Bfv.I.573/2023/22. számú végzése, alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését.
- [27] Indokai a következők.
- [28] Az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmét arra hivatkozással állította, hogy a Pécsi Járásbíróság előtti elsőfokú eljárás során eljáró bíró, később a Pécsi Törvényszék előtt megismételt elsőfokú eljárás során is eljáró. Álláspontja szerint a bíró a megismételt eljárás során nem járhatott volna el, mert a Pécsi Járásbíróság elsőfokú eljárását megkezdte, tárgyalást tartott és nyomozási bírói hatáskörbe tartozó feladatokat is ellátott, döntött az indítványozót érintő kényszerintézkedés tárgyában. Indokai szerint az eljáró bíró tevékenysége – tekintettel az Alkotmánybíróság 21/2016. (XI. 30.) AB határozatával megállapított alkotmányos követelményre – abszolút elfogultsági alapot teremtett, sérült a pártatlanság követelménye.
- [29] Az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való jog sérelme kapcsán arra is hivatkozott, hogy a megismételt eljárás során elsőfokon eljáró Pécsi Törvényszék a titkos információgyűjtést engedélyező iratok tartalmát nem ismertette és nem tette lehetővé, hogy azokat a vádlottak és a védők is megismerjék. Indokai szerint a végzés ismeretének hiányában nem tudható, hogy milyen információk alapján engedélyezte a bíróság 6 nappal az első cselekményt megelőzően a különleges eszköz használatát, továbbá nem ismert, hogy az engedély mire vonatkozott, milyen jogszabályi rendelkezéseken alapult, milyen okból.
- [30] Ezzel összefüggésben az indítványozó arra is hivatkozott, hogy a titkos információgyűjtés során nem álltak fenn a régi Be. 206/A. § (1) bekezdés *b)* pontja szerinti feltételek, emiatt pedig annak eredménye nem alkalmas arra, hogy bizonyítékként felhasználható legyen, tekintettel a régi Be. 206/A. § (3) bekezdésére. Az indítványozó álláspontja szerint a Nemzeti Védelmi Szolgálat feljelentési kötelezettségének nem tett eleget határidőben, ugyanis 2016. január 20-a 16 órától kezdve volt jogosult titkos információgyűjtésre, ugyanakkor csak 2016. február 22-én tett feljelentést az ügyben.
- [31] Az indítványozó szerint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való jogának sérelméhez vezetett továbbá, hogy az indítványozó a tárgyaláson lejátszott egyik hangfelvétel vonatkozásában eredménytelenül indítványozta szakértő kirendelését arra hivatkozással, hogy azon

nem az ő hangja hallható. Álláspontja szerint alapjogsértő, hogy a bíróság elutasította bizonyítási indítványát, mert így nem volt mód kontrollálni, hogy a hangfelvételen valóban az indítványozó beszél-e.

- [32] 2. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 50. § (1) bekezdése és az Ügyrend 5. § (1) bekezdése alapján tanácsban járt el az ügyben. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság először az alkotmányjogi panasz befogadásáról dönt, melynek során az eljáró tanács vizsgálja, hogy az indítvány megfelel-e az alkotmányjogi panasz befogadhatóságára vonatkozó törvényi – formai és tartalmi – feltételeknek, különösen a 27. § szerinti érintettség, a jogorvoslat kimerítése, valamint a 29–31. § szerinti követelményeknek.
- [33] 2.1. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerinti határidőn belül nyújtotta be.
- [34] Az indítványozó számára további jogorvoslati lehetőség nem áll rendelkezésre, érintettsége – a felülvizsgálati indítványt előterjesztő terheltként – fennáll a Kúria végzésével összefüggésben.
- [35] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Kúria Bfv.I.573/2023/22. számú végzése ellen helye volt alkotmányjogi panasz előterjesztésének.
- [36] 2.2. Az indítvány megjelölte az indítványozó jogosultságát és az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó törvényi rendelkezést [Abtv. 51. § (1) bekezdés és 52. § (1b) bekezdés *a*) pont]; az Abtv. 27. §-ában foglalt hatáskörben kérte az Alkotmánybíróság eljárását. Az indítványozó megjelölte az Alkotmánybíróság által vizsgálandó bírói döntéseket [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *c*) pont], valamint az Alaptörvény indítványozó szerint sérelmet szenvedett rendelkezését [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *d*) pont].
- [37] Az indítványozó megjelölte az eljárás megindításának indokait, az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét, továbbá indokolta, hogy a sérelmezett bírói döntések álláspontja szerint miért ellentétesek az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b*) és *e*) pont].
- [38] Az indítványozó továbbá kifejezett kérelmet terjesztett elő a támadott bírói döntés megsemmisítésére [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *f*) pont].
- [39] 3. Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság tartalmi feltételeként határozza meg, hogy az – egyéb törvényi feltételeknek megfelelő – alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel nem konjunktív, az egyik fennállása önmagában is megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását (vö. 21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [20]). A feltételek meglétének a vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.
- [40] Előrebocsátja az Alkotmánybíróság, hogy az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d*) pontja értelmében alkotmányjogi panasz alapján a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel

való összhangját vizsgálja. Az Alkotmánybíróság számos döntésében kifejtette, hogy: „a bíróságok ítéleteit [...] akkor bírálhatja felül, ha azok az Alaptörvény megsabta értelmezési tartományt megsértik, és ezáltal a bírói döntés alaptörvény-ellenes lesz” {3119/2015. (VII. 2.) AB végzés, Indokolás [22]; 3031/2016. (II. 23.) AB végzés, Indokolás [19]; 16/2016. (X. 20.) AB határozat, Indokolás [16]; 17/2016. (X. 20.) AB határozat, Indokolás [25]}.

- [41] „A bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz azonban nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének. [...] Egyébként az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna {3268/2012. (X. 4.) AB végzés, Indokolás [28]}. [...] A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki. Ez a jogkör azonban nem teremthet alapot arra, hogy minden olyan esetben beavatkozzon a bíróságok tevékenységébe, amikor olyan (állítólagos) jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor, mely egyéb jogorvoslati eszközzel már nem orvosolható” {3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]–[14]}.
- [42] 3.1. A jelen ügyben az indítványozó szerint azért sérült az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből fakadó pártatlanság követelménye, mert a megismételt elsőfokú eljárás során az ítéletet a Pécsi Törvényszék olyan bírója hozta, aki az eljárás álláspontja szerint korábbi szakaszában – a Pécsi Járásbíróság előtti elsőfokú eljárás során – eljár. Indokai szerint irányadónak tekinthető az Alkotmánybíróság 21/2016. (XI. 30.) AB határozatában a régi Be. 21. § (3) bekezdés a) pontja kapcsán megállapított alkotmányos követelmény, miszerint a büntetőügy további elintézésében ne vegyen részt olyan bíró, aki az eljárás bármely korábbi szakaszában, így akár a nyomozás során bíróként járt el.
- [43] 3.1.1. A pártatlan bírósághoz való alkotmányos alapjog az eljárás alá vont személy iránti előítéletmentesség és elfogulatlanság követelményét támasztja a bíróval szemben. Ez egyrészt magával a bíróval, a bíró magatartásával, hozzáállásával szembeni elvárás, másrészt az eljárás szabályozásával kapcsolatos objektív követelmény. El kell kerülni minden olyan helyzetet, amely jogos kétséget kelt a bíró pártatlansága tekintetében. Ennek intézményes biztosítékát a bíró kizárására vonatkozó büntetőeljárás szabályok biztosítják. A Be. alapján pedig feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárás szabálysértés, ha az ítélet meghozatalában a törvény szerint kizárt bíró vett részt, ami hivatalból vizsgálandó.
- [44] Törvény szerint kizárt a bíró, ha vele szemben valamely objektív, konkrét, törvényben meghatározott kizárási ok fennáll; valamint, ha önmagával szemben elfogultságot jelentett be [vö.: 17/2001. (VI. 1.) AB határozat 1. pontja; ABH 2001, 222.]. Mindkét esetben – megdönthetetlen – törvényi vélelem szól a pártatlanság ellenében elfogultság mellett. Ezek a kizárási okok kimerítően meghatározottak, objektívek.

Hatásuk pedig – kizárás iránti igény érvényesítése, illetve kizárást megállapító határozat nélkül is – abszolút, feltétlen, mérlegelést nem igényel, csupán magának az okként szolgáló tény fennállása vizsgálendő.

- [45] Szintén kizárt az a bíró, akinek kizárását elfogultság címén egyéb okból indítványozták és kizárását külön határozat megállapította, vagy kizárásának elintézése igazgatási (nem peres) úton, külön határozat nélkül történt. A kizárás ezen oka relatív. Törvényi megfogalmazása általános („akitől az ügy elfogulatlan megítélése egyéb okból nem várható”), nem fűződik hozzá megdönthetetlen vélelem. A törvényi szabályok szerint érvényesíteni (illetve bejelenteni) kell. Külön vizsgálendő maga az elfogultság alapjául szolgáló tény valósága és annak – elfogultságot megalapozó – alkalmassága, ami mérlegelést igényel.
- [46] Az ügy elintézéséből eleve – törvény erejénél fogva – kizárás törvényi okai (vö.: Be. 14. §; objektív, abszolút okok) értelemszerű indoka, hogy az ügyben bíróként
- ne járjon el az, aki az ügyben nem bíróként már eljár (vagy ilyen személy hozzátartozója), avagy aki az ügyben mint büntetőeljárásban résztvevő személy vesz vagy vett részt (vagy ilyen személy hozzátartozója); mivel ez a bíró személyében feloldhatatlan kettősséget jelent;
 - ne járjon el az, aki az ügygel összefüggésben titkos információgyűjtés engedélyezéséről döntött; mivel ezáltal tevőlegesen részt vett bizonyíték gyűjtésében;
 - ne járjon el az, aki a vádemelés előtt nyomozási bíróként vagy a nyomozási bíró határozata elleni fellebbezés tárgyában eljár [34/2013. (XI. 22.) AB határozat, 21/2016. (XI. 30.) AB határozat];
 - egyazon ügyben ne legyen önmaga felülbírálója, avagy ne végezze önmaga utasítására az új, illetve megismételt eljárást; mivel a perjogi jogorvoslatok intézésének záloga a szervezetjogi elhatárolás;
 - érdemi határozathozatalát követő megismételt illetve új eljárásban a korábbi ténybeli meggyőződése ellenére ne kényszerüljön eljárni; mivel a ténybeli megalapozatlanság, illetve a perújítás esetében valójában a bírónak a hiteltérdemlőség kérdésében hozott álláspontja van megtámadva, illetve elégtelenként kifogásolva.
- [47] Ezen túlmenően, illetve ezen kívül önmagában az a körülmény, hogy a bíró az eljárás valamely korábbi szakaszában egyazon ügyben eljár – a törvény alapján – nem jelent feltétlen, abszolút kizáró okot, illetve annak nem indoka {vö.: 3293/2025. (IX. 30.) AB végzés, Indokolás [28]–[33]}.
- [48] Ehhez képest pedig az Alkotmánybíróság jelen ügyben, az alkotmányjogi panaszban foglaltak kapcsán nem irányadó a 21/2016. (XI.30.) AB határozat szerinti alkotmányos követelmény, mivel az indítványozó által kizártnak tekintett bíró nem nyomozási bíróként és nem a büntetőeljárás korábbi szakaszában járt el, hanem valójában azonos, egyaránt a vádemelést követő eljárási szakaszban, először a Pécsi Járásbíróság előtti elsőfokú eljárás, majd pedig a megismételt elsőfokú eljárás során.

- [49] Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint – ahogy arra a Kúria a felülvizsgálat során szintén rámutatott – a korábbi 34/2013. (XI. 22.) AB határozata és 21/2016. (XI.30.) AB határozata nem vonatkozik az azonos eljárási szakaszokban hozott döntésekre. Az Alkotmánybíróság szerint az azonos eljárási szakaszban hozott döntések az eljáró bíró vagy bírói tanács összetétele szempontjából nem hozhatók összefüggésbe a tisztességes bírósági eljáráshoz való joggal {vö. 3096/2017. (IV. 28.) AB végzés, Indokolás [10]; 3342/2017. (XII. 20.) AB határozat, Indokolás [45]}.
- [50] 3.1.2. Az alkotmányjogi panasz kifogása kapcsán az Alkotmánybíróság rámutat továbbá arra, hogy az eljáró bíróságok vizsgálták az érintett bíró kizártságát és indokát adták, hogy a bíró kizárásának törvényi feltételei miért nem állnak fenn.
- [51] A támadott kúriai végzés szerint a Be. 14. § (3) bekezdés c) pontja „pedig az elsőfokú eljárásban eljáró bírót a hatályon kívül helyezés folytán megismételt eljárásból csak abban az esetben zárja ki, ha a hatályon kívül helyezésre megalapozatlanság miatt kerül sor, és a hatályon kívül helyezett határozat meghozatalában részt vett. Jelen ügyben a kettős követelmény közül egyik sem állapítható meg, bíró a hatályon kívül helyezett határozat meghozatalában nem vett részt, és a határozat hatályon kívül helyezésére nem megalapozatlansági okból, hanem feltétlen eljárási szabálysértés miatt került sor” {vö. Kúria végzés, Indokolás [74]}.
- [52] Az Alkotmánybíróság utal továbbá arra is, hogy az indítványozó valóban terjesztett elő a Be. 14. § (1) bekezdés e) pontján alapuló kizárási indítványt, melynek kapcsán az érintett bíró úgy nyilatkozott, hogy nem érzi magát elfogultnak és a kizárásához nem járult hozzá. Ezt követően a Pécsi Törvényszék a 2020. évi június hó 19-én 22.Beü.217/2020/2. számú végzésével a Pécsi Törvényszék 13.B. tanácsa tanácselnökének kizárását megtagadta.
- [53] Ennélfogva pedig az indítványnak a pártatlanság követelménye sérelmére vonatkozó kifogása ténybeli alapot nélkülöző.
- [54] 3.2. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában a tisztességes eljáráshoz való jog sérelme kapcsán kifogásolta továbbá, hogy a megismételt eljárás során eljáró Pécsi Törvényszék a titkos információgyűjtést engedélyező iratok tartalmát nem ismertette és nem tette lehetővé, hogy azokat a vádlottak és a védők is megismerjék. Ezzel összefüggésben az indítványozó arra is hivatkozott, hogy a titkos információgyűjtés során nem álltak fenn a régi Be. 206/A. § (1) bekezdés b) pontja szerinti feltételek, álláspontja szerint a Nemzeti Védelmi Szolgálat nem tett eleget határidőben feljelentési kötelezettségének.
- [55] Előrebocsátja az Alkotmánybíróság, hogy az indítványozó mind a támadott megismételt elsőfokú-, mind a másodfokú eljárásban kifogásolta már a titkos információgyűjtés körülményeit.
- [56] Ezzel összefüggésben az Alkotmánybíróság utal arra, hogy az iratokból kitűnően „a törvényszék a megismételt eljárás során megkereste a Fővárosi Törvényszék Elnökét

az alapul fekvő iratok, így az engedélyező határozatok megküldése végett, a „Korlátozott terjesztésű!”, 2025. december 31. napjáig minősített iratok megtekintését a Fővárosi Törvényszék Biztonsági Vezetője [...] számú átiratában írtak szerint lehetővé tette ([...] számú irat), a bíróság a titkos ügykezelés szabályai szerint azokat megtekintette és azt minden elemében törvényesnek találta, amelyre vonatkozóan hivatalos feljegyzést készített és azt a tárgyaláson ismertette” {elsőfokú ítélet, Indokolás [317]}.

- [57] Továbbá – szintén az iratokból kitűnően – a másodfokú bíróság vizsgálta és megállapította, hogy „[a] jelen ügyben a titkos információgyűjtés elrendelésére 2016. január 15. napján került sor 2016. január 20. napjával kezdődő hatállyal, míg az engedélyezést kérő szerv 2016. február 22-én tett feljelentést. Ezen idő alatt kellett az összegyűjtött beszélgetéseket áttekinteni, elemezni, majd állást foglalni abban a kérdésben, hogy azok alapján kivel szemben áll fenn – a törvényi feltételeknek megfelelő – bűncselekmény megalapozott gyanúja. Ilyen körülmények között a hatvan napon belül megtett feljelentés nem tekinthető késedelmesnek vagy annyira elhúzódónak, hogy az a beszerzett bizonyítékok törvényességét – ez okból – megkérdőjelezhette volna” {másodfokú ítélet, Indokolás [59]}.
- [58] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó az Alaptörvény megjelölt, sérülni vélt rendelkezése kapcsán az első- és másodfokú bíróság által megválasztott kifogására hivatkozott, vitatva az abban foglalt megállapításokat. Azonban az eljárás tisztességessége követelmény rendszerén belül nem értékelhető alkotmányos kérdésként önmagában az, hogy az indítványozó az egyébként megindokolt bírósági döntéseket tévesnek, magára nézve sérelmesnek tartja {vö.: 3529/2021. (XII. 13.) AB végzés, Indokolás [24]; 3427/2020. (XI. 26.) AB végzés, Indokolás [14]}.
- [59] 3.3. Az indítványozó a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét állítva kifogásolta továbbá, hogy a tárgyaláson lejátszott egyik hangfelvétel vonatkozásában hiába észrevételezte, hogy azon nem az ő hangja hallható, valamint hiába indítványozta emiatt szakértő kirendelését, a bíróság elutasította bizonyítási indítványát.
- [60] Az indítványozó kifogása kapcsán, miszerint a bíróság Alaptörvénybe ütköző módon nem adott helyt a védelem bizonyítási indítványának, megjegyzi az Alkotmánybíróság, hogy viszont a bizonyítási indítvány elutasításának indokairól a döntésében kétségtelen számot adott. Ehhez képest az indítvány szerinti kifogás nem vet fel olyan bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet, illetve alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést sem, amely alapján az alkotmányjogi panasz a befogadhatósági feltételeknek megfelelne {vö. 3332/2025. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [44]}.
- [61] Az elsőfokú ítélet indokolása rögzíti, hogy az eljáró bíróság a védő bizonyítási indítványának miért nem adott helyt {vö.: elsőfokú ítélet, Indokolás [754]}. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó alkotmányjogi panaszában valójában a bíróság bizonyítékértékelő tevékenységét támadta.

- [62] Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint hangsúlyozza, hogy a bizonyítékok értékelése és ezen keresztül a tényállás megállapítása, illetve annak bizonyos fokú felülvizsgálata a jogorvoslati eljárás(ok) során az eljáró bíróságok feladata. A bírói döntés irányának, a bizonyítékok bírói mérlegelésének (annak, hogy a bíróságok egy-egy tényt miként értékelték), valamint a bírósági eljárás teljes egészének ismételt felülbírálatára nem rendelkezik felhatalmazással. A bíróság ezen értékelő tevékenysége nem lehet alkotmányossági vizsgálat tárgya {21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [24]; 3013/2016. (I. 25.) AB végzés, Indokolás [18]; 3221/2014. (IX. 22.) AB végzés, Indokolás [14]–[15]; 3309/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [5]}.
- [63] 3.4 Ennélfogva az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány egyik elemében sem állított bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet, illetve alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést sem vetett fel, következésképpen nem teljesítette az Abtv. 29. §-ában meghatározott befogadhatósági feltételt.
- [64] 4. Ekként az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt – az Abtv. 47. § (1) bekezdése és az 56. § (1) és (2) bekezdései, valamint az Ügyrend 5. § (1) és (2) bekezdése alapján eljárva – az Abtv. 29. §-ára, valamint az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontjára tekintettel visszautasította.

Budapest, 2026. május 19.

Dr. Handó Tünde s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Haszonicsné dr. Ádám Mária s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró